

НАУКОВІ ПЕРЕДУМОВИ СИСТЕМНО-ІНТЕГРАТИВНОГО АНАЛІЗУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Михайло Ковінько

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку культури характеризується подоланням вузькоспеціалізованого вивчення культурних явищ та пов'язаний з їх системним розглядом, зверненням до людини, яка у працях із людинознавства все частіше починає розглядатися як цілісність і багатовимірність, як інтегративна система. Теоретико-методологічний та інтегративний аналіз деяких підходів до культури дасть можливість поглянути і на сферу фізичної культури з позицій більш високого рівня, знайти місце окремим аспектам її дослідження у цілісних інтегративних концепціях, сприяючи тим самим більш повному осмисленню її сутності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багатоаспектність змісту фізичної культури уже давно є предметом вивчення [1,3,4,12,13,14 і ін.]. Однак, сьогодні важливим є не стільки виокремлення її змістовних аспектів, скільки розкриття їх зовнішнього змісту, взаємообумовленості у формуванні людини її засобами (у взаємодії з іншими видами культури) протягом усього життя.

Останнім часом усе більше активізується осмислення фізичної культури з філософсько-культурологічних позицій [1,2,5,9,10,11,12 та ін.]. Це зумовлено необхідністю розкриття її великих потенційних можливостей у формуванні людини з гармонійним розвитком фізичних і духовних сил. Вивчення фізичної культури у даному аспекті є логічним продовженням основної тенденції розвитку знань у її сфері, пов'язаної з переходом у дослідженні переважно від медико-біологічного і педагогічного аспектів (не припиняючи у жодному разі їх значення) до психологічного, соціологічного, теоретико-інтегративного та інших аспектів, що є одними з основних при вивченні людини. У кожному з них є певні досягнення, проте є і дискусійні невирішені питання. Більшою мірою вони пов'язані з неврахуванням соматопсихічної і соціокультурної єдності людини, її біосоціокультурної сутності. До того ж, торкаючись окремих аспектів дослідження фізичної культури, вони, частіше всього розглядаються ізольовано один від одного, не даючи повної картини виявлення її сутності. Тому інтегративні тенденції у дослідженні фізичної культури знаходять усе більше відображення останніми роками. Так, у рамках інтегративної антропології справедливо проводиться думка про взаємозв'язок знань всередині психобіологічних і соціокультурних наук, які вивчають фізичну культуру, а також їх між собою, що повністю відповідає розумінню феномену людини, яка виступає цілісністю у всіх своїх проявах. У зв'язку з цим, стає усе більш очевидною необхідність переосмислення сутності фізичної культури як виду загальної культури. Це обумовлено її багатим культурним змістом, який через певні причини (дегуманізація, ідеологізація, авторитаризм та ін.) не знаходив належного відображення у системі як освіти людини, так і її самодіяльних форм занять.

Мета дослідження: виявити та обґрунтувати наукові передумови дослідження інтегративної сутності фізичної культури особистості.

Методи дослідження. Для вирішення поставленої мети використано методи теоретичного (аналіз і синтез, аналогія, екстраполяція, узагальнення, системний підхід) та емпіричного (аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури) дослідження.

Результати дослідження. Основним об'єктом впливу фізичної культури є людина. Тому розробка наукових проблем фізичної культури пов'язана безпосередньо

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

з вивченням її як складної біосоціокультурної істоти. Провідною тенденцією у вивченні людини у сучасний період є посилення міждисциплінарних зв'язків, інтеграція наукових знань, що втілюється у вирішенні комплексних проблем. Можна погодитися з думкою, що структура наукових знань про фізичну культуру похідна від структури самої фізичної культури [5,8].

Людина, будучи об'єктом впливу фізичної культури, є предметом вивчення різних наук, кожна з яких досліджує окрему її сторону. У зв'язку із цим, багаточисленні аспекти фізичної культури (через розуміння людини як інтегрованої системи) є предметом вивчення наук усіх основних фундаментальних груп (медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціологічних, соціально-суспільних і ін.). У даний час, як і у всіх сферах сучасної науки, на їх стику народжуються нові напрямки і розділи, які відображають процеси диференціації і інтеграції наукових знань, що мають міждисциплінарний і комплексний характер (антропологічні, кібернетичні, соціолого-психологічні, психолого-гігієнічні, психолого-педагогічні, морфологічні і інші підходи). Причому, з накопиченням окремих знань, усе більшої ролі набуває цілісне осмислення їх у вигляді узагальнюючих, системно-інтегративних концепцій [8]. Не випадково відзначається зростаючий взаємозв'язок знань всередині психобіологічних і соціокультурних наук, а також їх між собою, що повністю відповідає розумінню феномену людини, яка виступає цілісністю у всіх своїх проявах.

Аналіз генезису розвитку знань про фізичну культуру показує, що має місце чітко виражена тенденція до зростання духовних начал у її сфері. Має місце зміщення акцентів від біологічного до соціального, від фізичного до духовного, з організму на особистість, що природнім чином ліквідує домінування того чи іншого компонента (біологічного чи соціального), врівноважує їх.

Однак, головна проблема полягає в інтеграції різних аспектів інтеграції фізичної культури у достатньо цілісні теоретико-інтегративні концепції, де важливою є тісна співпраця різних галузей знань, що мають свій специфічний понятійний апарат.

Розуміння сутності фізичної культури у даний час остаточно не сформоване. Одні науковці під фізичною культурою розуміють певні форми рухової активності, інші – діяльність спрямовану на фізичне вдосконалення людини, ще інші – результати цієї діяльності і т.п. Серед них, на наш погляд слід виділити наступні підходи:

- сутність фізичної культури вбачають у руховій діяльності, у вдосконаленні фізичних здібностей, які не є соціально сформованими характеристиками і тому виключаються із світу культури [5];

- розгляд фізичного (тілесного) світу людини і його культурних властивостей, спираючись на єдність біосоціальної і особистісної соціально-активної сутності людини [6];

- розгляд фізичної культури як частини загальної культури, сукупності досягнень у створенні і використанні спеціальних засобів фізичного вдосконалення, свідомо організований і керований фізичний розвиток людей.

Положення про те, що фізична культура – сфера культури, пов'язана з соціальним перетворенням тіла людини, його психофізичного стану, часто останнім часом підкреслюється у літературі. Однак, автори, як правило, обмежуються констатацією даного факту, не піддаючи його у подальшому змістовному аналізу. Тим не менше, такий аналіз є вкрай необхідним, оскільки культура, охоплюючи усі форми і способи існування людини у суспільстві формує цілісний розвиток особистості [2,6,7,8,10,11 та ін].

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Основний розвиток першого напрямку у сфері фізичної культури полягатиме в уточненні, поглибленні і розширенні уявлень про механізми взаємодії природного і соціального у фізичній культурі, про шляхи оптимізації цієї взаємодії з метою найбільш повного використання, як соціальних, так і природних детермінант її розвитку. Це, у свою чергу, потребує глибокого аналізу як специфіки соціального, так і специфіки природного у феномені фізичної культури з тим, щоб виключити можливість його «соціалізації» чи «біологізації».

Фізична культура у нашому дослідженні розглядається не у традиційному плані, як явище суспільного життя, сфера людської діяльності, а як продукт розвитку її в індивіді, інтегрування культури особистості з метою забезпечення здоров'я людини. Будучи однією з людських і соціальних цінностей, фізична культура виступає одночасно і як культура суспільства у цілому, і як культура способу життя кожної людини. Головним її суб'єктом, у першу чергу, стає особистість. Саме через особистість фізична культура впливає на спосіб і стиль життя індивіда, а через нього – на здоров'я. Фізичну культуру людини слід розглядати у двох аспектах: як підсистему культури особистості і у аспекті її відображення у способі життя та здоров'ї людини.

Сутнісна основа поняття «фізична культура особистості» у відповідності зі змістом поняття «фізична культура» базується на матеріальних і духовних фундаментах. Виходячи із цього, концептуальним ядром фізичної культури, як явища і частини людської культури є формування фізичної культури особистості на основі єдності і позитивного взаємозв'язку біологічного і соціального у людині, матеріального (рухового) і духовного (інтелектуального).

Концептуально і системно говорять про це В.К. Бальсевич та Л.І. Лубишева, які під фізичною культурою особистості розуміють не лише фізичні здібності людини (тілесну складову), але і її почуття, свідомість, психіку, інтелект, що у цілому забезпечує формування соціальних і психічних проявів, виражених у мотиваційно-ціннісному відношенні, орієнтованості інтересу і потреби у фізкультурній діяльності, здоровому способі і стилі життя [1].

Аналіз різних концепцій показує, що на даний час наукою про людину накопичено багато матеріалу, який широко характеризує особистість, її структуру і функції. Разом з тим, без уточнень жодна із концепцій не може бути покладена в основу подальшого дослідження і моделювання фізичної культури особистості. В основу такого дослідження має бути покладений системно-інтегративний підхід. На нашу думку, єдність функціонального, мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного і результативного аспектів змісту фізичної культури особистості сприяє розумінню її інтегративної, людинотворчої, духовно-фізичної сутності.

Єдність цих аспектів обумовлена діяльною сутністю людини, де буття цінності визначається її соціальними функціями [6], а самі функції, зокрема фізичної культури особистості, реалізуються головним чином через активну діяльність людини, спрямовану на культивування відповідних культурних цінностей [8]. Це підтверджується і тим, що у якості основоположної при визначенні понять «функція», «мотив», «цінність», «знання», «діяльність» виступає категорія «потреба», яка не посіла ще належного їй важливого місця у реальному осмисленні феномену фізичної культури особистості. Разом із тим, не дивлячись на об'єктивну єдність функціонального, мотиваційно-ціннісного, когнітивного і діяльнісного аспектів змісту фізичної культури особистості, явно помітна відмежованість їх теоретичного розкриття. Це ускладнює розуміння внутрішнього механізму засвоєння людиною цінностей фізичної культури, перетворення та формування її у цьому процесі.

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

У змісті даних аспектів знаходять найбільш повне відображення і єдність медико-біологічний, психологічний, педагогічний, соціологічний, культурознавчий, філософський і інші аспекти знань про фізичну культуру. Єдність людини як біологічної, соціальної і культурної істоти є основою для інтеграції всіх аспектів знання про фізичну культуру особистості. Адаже підхід до розуміння фізичної культури особистості з акцентом переважно на соматопсихічній стороні людини (при всій її важливості), не дає відчутних результатів у формуванні в людини власне фізичної культури та у перспективі буде зустрічати все більші труднощі, і фактично уже сьогодні у багатьох аспектах вичерпав свої можливості. Інший підхід не враховує розуміння людини як цілісності, входить у протиріччя з сутністю культури, де духовне є визначальним по відношенню до матеріального.

В даний період, у зв'язку зі складністю феномена фізичної культури особистості, існують різні підходи до виявлення її сутності, компонентного складу, в тому числі і у контексті здоров'ятворення. Однак, багато з концепцій, маючи інтегративний зміст, характеризують важливі, але окремі сторони (аспекти) фізичної культури особистості. Це не дозволяє дати цілісне теоретико-інтегративне уявлення про неї як про реально існуючу систему.

З позицій системності різні уявлення про фізичну культуру особистості слід розглядати у єдиному взаємозв'язку, що дає можливість сформувати більш інтегративне уявлення про її сутність.

Фізична культура особистості пов'язана із пріоритетом духовності у процесі формування тілесних якостей людини, її психофізичного потенціалу та на цій основі здоров'я. Вона, як і будь-яка інша сфера культури, передбачає, перш за все, роботу з духовним світом людини – її поглядами, знаннями і уміннями, її емоційним відношенням, ціннісно-мотиваційними орієнтирами, її світоглядом щодо тілесної організації. І, ймовірно, надмірне зміщення акцентів при її формуванні на руховий компонент (фізичний розвиток, фізичну підготовленість) ат недооцінка інтелектуального і соціально-психологічного – одна з головних причин того, що фізична культура далеко не завжди є повсякденною потребою людини. Дійсно, при перетворенні людиною власної (біологічної) природи з метою формування та забезпечення індивідуального здоров'я необхідне відповідне духовне освоєння даної реальності (пізнання основних властивостей, значення для людини, виявлення спрямованості способів, засобів і т.п.). Перетворена «природа» людини виступає перш за все, як свідоцтво рівня її духовного освоєння. Не випадково, при розгляді проблеми тілесності, відмічається, що у повному сенсі про культуру фізичну можна говорити лише на рівні «творити тіло», пов'язаному із одухотворенням, возвищенням тілесного, введенням його у соціокультурний простір.

На сучасному етапі розвитку суспільства, коли у сфері фізичної культури з'являються усе нові специфічні напрямки її розвитку, нові наукові факти, необхідна нова, цілісна, інтегративна теорія фізичної культури особистості, яка б розкривала сутність даного феномену (утворення) у контексті здоров'ятворення та людинотворення на принципах холізму, синергетики, акмеології. З теоретико-методологічних позицій така теорія покликана виконувати наступні функції:

1. розкрити істинний змістовний потенціал фізичної культури особистості у людинотворенні загалом та формуванні здоров'я зокрема;
2. показати вплив даного потенціалу крім розвитку тілесно-рухових можливостей та вдосконалення психофізичного стану людини на формування її світогляду, духовності, мислєдїяльності та здоров'яформуючої поведінки;

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

3. обґрунтувати шляхи виховання у людини волі і потреби до самотворення, самопізнання, самореалізації, самоактуалізації у зв'язку з освоєнням багатоманітних цінностей фізичної культури.

Цілком очевидно, що дана теорія згідно методології побудови теорій має базуватись на нових концептуально-світоглядних установах (методологічній базі). Це вимагає детального аналізу з метою розкриття більш глибокої сутності фізичної культури особистості у формуванні та забезпеченні здоров'я людини, і перш за все з філософською культурологічних позицій.

З кінця ХХ ст. йшло особливо інтенсивне осмислення фізичної культури особистості на основі низки базових концепцій філософсько-культурологічного рівня методології (філософського принципу системності, людинотворчої сутності культури, єдності культури і багатоаспектності її змісту, сутності процесу культурного розвитку, розуміння людини як цілісності, біосоціокультурної, діяльної сутності людини, етапів онтогенезу людини, взаємозв'язку діяльності і потреб і ін.). Це не лише стало методологічною основою для виявлення більш глибокої сутності фізичної культури особистості, але і дозволило знайти своє місце у даній теорії багатьом основоположним, диференційованим концепціям («системам знань»): співвідношення біологічного і соціального, тілесного і духовного у людині в сфері фізичної культури; вікова еволюція моторики людини і методів стимуляції рухової функції; методологія формування фізичної культури особистості; єдності її інтелектуального, соціально-психологічного і рухового компонентів; розвитку фізичної культури особистості в онтогенезі з виділенням відповідних періодів: формування, становлення, стабілізації, профілактики; інтегративної сутності фізичних вправ, пов'язаної з їх моторною і духовною сторонами; єдності функціонального, мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного і результативного аспектів змісту фізичної культури особистості, її ролі у всебічному розвитку людини.

Виявлення сутності взаємозв'язку базових концепцій філософсько-культурологічного рівня методології і основоположних змістовних концепцій, що безпосередньо торкаються фізичної культури особистості, дозволило: більш цілісно представити цей складний об'єкт вивчення – фізичну культуру особистості; виявити загальну тенденцію зміщення акцентів у розумінні фізичної культури особистості з соматопсихічного (тілесного) на соціокультурне у ній, не применшуючи разом із тим їх рівноцінної значимості.

На сучасному етапі розвитку суспільства стає цілком очевидно, що у суспільній і індивідуальній свідомості має відбутися концептуальна зміна поглядів (системи мислення) на сутність фізичної культури особистості у напрямку її розуміння (як не парадоксально на перший погляд це сприймається) як явища духовно-фізичного. Оскільки культура (при всіх її модифікаціях) пов'язана із формуванням духовно-цілісної особистості людини, а культурна діяльність – це перш за все смислоціннісно орієнтована активність людини у відношенні предмета об'єкта (предмета), який вона перетворює [6]. Саме духовне у людині (що є загальним для усіх видів культури) формує її, у тому числі і при перетворенні нею своєї тілесності та формуванні здоров'я, безумовно, з урахуванням біологічних закономірностей розвитку і функціонування організму. У даний час реальні зрушення у формуванні теоретичних концепцій фізичної культури особистості можливі лише за умови кардинальної зміни парадигм теоретичного знання про її сутність, пов'язану із розвитком у фізичних здібностей, формуванням рухових умінь і навичок (що сьогодні домінує), до іншої, де в основу буде покладено формування цілісної людини, у єдності її соматопсихічного (тілесного) і соціокультурного (духовного) компонентів (при провідній ролі

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

останнього), її здоров'яформуючий і людинотворчий характер. Саме духовного (соціокультурного) так не вистачає сьогодні у побудові теоретичного каркасу знань у сфері фізичної культури особистості [3,10]. Це повністю відповідає ніким не спростованій сьогодні тезі «культура єдина, а людина у культурі цілісна».

Висновки. Таким чином, функцію переосмислення, усвідомлення, а також формування нових світоглядних позицій і організації методологічної мислєдїяльності людей по відношенню до фізичної культури особистості як явища духовно-фізичного має виконувати самостійна, цілісна, інтенративна концепція-теорія. Саме дана концепція-теорія дозволить розкрити розуміння змісту фізичної культури особистості як трансляцію культури, спрямовану на творення цілісної людини, а не лише на формування у неї певної сукупності знань, рухових умінь, і навичок, розвиток психофізичних здібностей. Лише людина культури здатна свідомо формувати своє здоров'я (оскільки оздоровча функція – одна із основоположних у фізичній культурі особистост) протягом усього життя, оскільки здоров'я сьогодні - перш за все явище соціокультурне. Системно-інтегративний аналіз та розробка теоретико-інтегративних основ фізичної культури особистості, таким чином, сприятиме новому якісному розумінню її здоров'ятворчої і людинотворчої сутності.

Перспективи подальших досліджень. Перспективи подальших наукових пошуків у даному напрямку ми вбачаємо у дослідженні теоретико-інтегративних аспектів фізичної культури особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бальсевич В.К. Интеллектуальный вектор физической культуры человека (к проблеме развития физкультурного знания) // Теор. и практ. физ. культ. 1991. № 7, с. 37-41.
2. Быховская И. М. Человек телесный в социокультурном пространстве и времени. М.: ФОН, 1997.
3. Визитей Н.Н. Социология спорта. Курс лекций/Н.Н. Визитей.-К.:Олимпийская литература, 2005.- 274 с.
4. Виленский, В.К. Социально-психологические детерминанты формирования здорового образа жизни / В.К. Виленский // Теория и практика физической культуры. - 1994. -№ 9. - С. 9-15.
5. Выдрин В. М. Физическая культура. Культуроведческий аспект: Учебн. пособие. СПб., 1998.
6. Каган М.С. Философия культуры как теоретическая дисциплина (Философия культуры. Становление и развитие). - СПб., 1998. -448 с.
7. Кривошеева Г.Л. Формування культури здоров'я студентів університету: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Г.Л. Кривошеева. – Луганськ, 2001. – 20 с.
8. Матвеев Л.П. Интегративная тенденция в физкультуроведении / Л.П. Матвеев//Теория и практика физической культуры. -2003. - №5. . 5-8С.
9. Наталов Г.Г. Стратегия развития физической культуры и парадигма синергетики // Теория и практика физ. культуры, 2002, № 4.
10. Николаев Ю.М. Теория и методология науки о физической культуре: учебно-метод. пособие/ Ю.М. Николаев. – СПб.:Олимп-СПб, 2010. – 200 с.
11. Пономарев Н. И. Физическая культура как элемент культуры общества и человека. СПб., 1996.
12. Столяров В. Социология физической культуры и спорта: [Учеб.]/В.И. Столяров. – М.: Физическая культура, 2005. – 400с.

IV. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

13. Сугула В.О. Системоутворювальна функція фізичної культури/ В.О. Сугула // Слобожанський науково-спортивний вісник [наук.-теорет. журнал]. – Харків: ХДАФК, 2014. - № – С.118-121
14. Engestromm V. Activity Theory and industrial and social transformation //Multidisciplinary newsletter for Activity Theory. N 7/8, 1991. - P.23-30.

АНОТАЦІЇ

НАУКОВІ ПЕРЕДУМОВИ СИСТЕМНО-ІНТЕГРАТИВНОГО АНАЛІЗУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Михайло Ковінько

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

У статті проаналізовано та обґрунтовано наукові передумови дослідження інтегративної сутності фізичної культури особистості. Встановлено, що інтегративні тенденції у дослідженні фізичної культури особистості пов'язані з переходом до цілісного розуміння людини. Накопичення окремих знань призводить до необхідності цілісного їх осмислення у вигляді узагальнюючих, системно-інтегративних концепцій. Відзначається зростаючий взаємозв'язок знань всередині психобіологічних і соціокультурних наук, а також їх між собою, що повністю відповідає розумінню феномену людини, яка виступає цілісністю у всіх своїх проявах.

Ключові слова: інтеграція, фізична культура особистості, система, компоненти, цілісність людини.

НАУЧНЫЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СИСТЕМНО-ИНТЕГРАТИВНОЙ АНАЛИЗА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ЛИЧНОСТИ

Михаил Ковинько

Винницкий торгово-экономический институт

Киевского национального торгово-экономического университета

В статье проанализировано и обосновано научные предпосылки исследования интегративной сущности физической культуры личности. Установлено, что интегративные тенденции в исследовании физической культуры личности связаны с переходом к целостному пониманию человека. Накопление отдельных знаний приводит к необходимости целостного их осмысления в виде обобщающих, системно-интегративных концепций. Отмечается возрастающая взаимосвязь знаний внутри психобиологических и социокультурных наук, а также их между собой, что полностью отвечает пониманию феномена человека, который выступает целостностью во всех своих проявлениях.

Ключевые слова: интеграция, физическая культура личности, система, компоненты, целостность человека.

SCIENTIFIC BACKGROUND SYSTEM-INTEGRATIVE ANALYSIS OF PHYSICAL CULTURAL IDENTITY

Michael Kovinko

Vinnitsa trade and economic institution

Kyiv National Trade and Economic University

The article analyzes and substantiated scientific background research integrative nature of the physical training of the person. It was established that the integrative trends in the study of the physical training of the person associated with the transition to maintain

the integrity of the human understanding. The accumulation of individual knowledge leads to the need to maintain the integrity of their comprehension in the form of generalizing, system-integrative concepts. Notes the increasing interdependence of knowledge in psychobiological and socio-cultural sciences, as well as between them, which fully meets the understanding of the human phenomenon that acts integrity in all its manifestations

Keywords: integration, physical culture of personality, system components, the integrity of the person.

ІНТЕГРАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМУ МІСЬКИХ РОЗВАЖАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Ольга Кольцова

Херсонський державний університет

Постановка проблеми. Політичні й соціальні процеси, що відбуваються в Україні, спрямовані на утвердження демократичних засад розвитку держави й суспільства. Це зумовлює необхідність відповідних змін у вихованні молодого покоління, спрямуванні його завдань на розвиток особистості з чіткою громадянською позицією [5].

Отже, очевидно є необхідність активізації діяльності соціальних інститутів щодо вирішення одного з провідних завдань суспільного розвитку – формування гармонійної особистості та її життєвої компетентності. На цьому наголошено й у нормативно-програмній основі виховання учнівської молоді – законах України „Про освіту”, „Про позашкільну освіту”, „Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти”, „Концепції національно-патріотичного виховання молоді”, інших нормативних документах.

Одним із ефективних підходів до виховання молодого покоління є впровадження олімпійської ідеології в навчально-виховний процес через інтеграцію олімпійської освіти. Ідеї олімпізму сприятимуть вихованню моральної, гармонійно розвиненої особистості, яка дотримується правил чесної гри [1, 4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичну основу дослідження становлять: концептуальні засади виховання особистості в позашкільній діяльності (Г. Пустовіт, О. Сухомлинська, Т. Сущенко та ін.); теоретичні й практичні аспекти впровадження у процес навчання та виховання елементів олімпійської освіти (М. Булатової, В. Єрмолова, Н. Москаленко, О. Вацеба, О. Томенко та ін.).

Однак, проблема інтеграції олімпійської освіти в систему позашкільних заходів ще недостатньо досліджена у педагогічній теорії. Порушена проблема має соціальну й педагогічну значущість, що обумовлює її актуальність.

Мета – розкрити шляхи інтеграції олімпійської освіти в систему міських розважальних заходів.

Методи дослідження: *теоретичні:* аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження; узагальнення теоретичних та емпіричних даних; *емпіричні:* діагностичні (педагогічне спостереження, опитування); *методи математичної статистики* — для інтерпретації та обробки результатів дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення. Олімпійська освіта – багаторівневий спеціально організований педагогічний процес формування гармонійної особистості через набуття знань, умінь і навичок, розвиток здібностей, інтересів, потреб та ціннісних орієнтацій, що базуються на гуманістичних ідеалах і цінностях олімпізму і є складовою частиною загальної освіти. Діяльність, що лежить в основі олімпійської освіти, здатна сприяти вихованню психічно і фізично здорової людини, патріота, працездатної, толерантної особистості [2, 3].